

V. Peni
Vincenci
presuda

Prevela
Žermen Filipović

■ Laguna ■

Naslov originala

Penny Vincenzi

THE DECISION

Copyright © Penny Vincenzi, 2011

Translation Copyright © 2012 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Polu, na koga se uvek može računati. I Poli, Sofi, Emili i Klodiji, koje su mi pomogle da izdržim do kraja.

Likovi

Elajza Fulerton-Klark, debitantkinja, potom modna urednica
Sara Fulerton-Klark, njena majka
Adrijan Fulerton-Klark, njen otac
Čarls Fulerton-Klark, njen brat, berzanski posrednik

Ana Marčant, njena krsna kuma
Pirs Marčant, Anin suprug
Ser Čarls i ledi Kanningam, Elajzini deda i baka

Met Šo, agent za nekretnine
Sandra Šo, njegova majka
Pit Šo, njegov otac
Skarlet Šo, njegova sestra, stjuardesa

Dajana Forbs, stjuardesa, Skarletina prijateljica

Gospodin Barlou i gospodin Stajn, Metovi prvi poslodavci

Emelin, Elajzina i Metova kćerka
Margaret Grant, njena dadilja

Džeremi Nortkot, milioner, vrhunski stručnjak za reklame, Elajzin mladić

Emma Nortkot, njegova sestra

Luiza Malen, Metova sekretarica, kasnije i sama vodeći stručnjak
za nekretnine

Dženi Koks, telefonistkinja i sekretarica u preduzeću *Sajmonds i Šo*

Džimbo Sajmonds, Metov partner

Valeri Hil, veoma uspešna poslovna žena

Džordžina Barker, Metova devojka

Bari Flojd, uspešni preduzimač

Roderik Braunlo, agent za nekretnine

Džulijet Džad, Čarlsova devojka

Džefri Džad, njen otac

Kerol Džad, njena majka

Lili Berenson, bogata udovica iz Čarlstona

Dejvid Berenson, njen sin

Gabi Berenson, njena snaha

Lindi Friman, Elajzina šefica u robnoj kući *Vulf*

Medi Braun, kreatorica trikotaže i Elajzina prijateljica

Ezmond, njen mladić i šeširdžija

Džerom Blejk, fotograf

Reks Ingam, fotograf

Rob Brigstok, kreativni direktor reklamne agencije KPD

Hju Volas, direktor sektora za poslovanje s klijentima u agenciji KPD

Džek Bekam, urednik u časopisu *Harizma*, potom u *Dejli njuzu*

Fiona Marks, modna urednica

Anuncijata Vobern, urednica dodatka

Džoni Baret, Luizin prijatelj, novinar u *Dejli njuzu*

Đovani Krespi, bogati biznismen

Marijela Krespi, njegova supruga i pripadnica visokog društva
Ana-Marija, služavka
Bruno, Đovanijev sluga
Sebastijano, batler porodice Krespi

Timoti Fordajs, Marijelin prijatelj u Milanu
Džejni, njegova supruga

Mark Frost, ugledni putopisac
Persefoni Frost, njegova majka

Heder Konel, mlada majka i Elajzina prijateljica
Koral, njena kćerka
Alan Konel, njen suprug

Gospođa Manro, Elajzin ginekolog
Meri Miler, Elajzina psihoterapeutkinja

Filip Gordon, Elajzin pravni zastupnik*
Tobi Gilmore, Elajzin advokat**

Ajvor Luis, Metov pravni zastupnik

Ser Brus Hejvard, Metov advokat, krunski savetnik***

Ser Tristram Selborn, advokat, krunski savetnik

Gospodin Rodžers, sudija
Demetrios i Larisa, vlasnici taverne na grčkom ostrvu Trisosu

* U originalu *solicitor* – pravnik koji nema pravo zastupanja pred sudom, ali obavlja sve druge pravne poslove. (Prim. prev.)

** U originalu *barrister* – advokat s pravom zastupanja pred sudom. (Prim. prev.)

*** U originalu QC (*Queen's Counsel*) – krunski savetnik, počasna titula koja se u Velikoj Britaniji dodeljuje najuglednijim advokatima. (Prim. prev.)

Prolog

1971.

Došlo je, dakle, skoro do samog kraja. Sutra u ovo vreme sve će biti rešeno. Sutra u ovo vreme već će znati. Znaće hoće li i dalje biti majka, prava majka, ona koja obavlja obične stvari, svako jutro budi svoju kćerku i svake večeri je ušuška u krevet, vodi je u školu i sačekuje posle nastave, zna kad njenu kćerku boli stomak a kad loše sanja, ljuti se na nju, svađa se s njom, odlučuje da li da je vodi na šišanje i jesu li joj potrebne nove cipele, grdi je kad ne posveti dovoljno vremena domaćim zadacima ili baletskim vežbama, zah-teva da pospremi krevet i svoju sobu i pošalje pisma zahvalnosti i očisti hrčku kavez... Ili će pripasti onoj drugoj vrsti, koja kćerku viđa jednom nedeljno, savršeno joj uredi sobu i dozvoljava da jede šta joj se prohte, ugađa joj i izvodi je, izuzetno je velikodušna prema njenim drugarima, upinje se da joj ispuni svaku želju, nikad nije ljuta, nikad ne grdi, budno osmatra kome je postala privržena, biva ljubomorna na nove običaje...

Koja će biti ona?

Majka koja ima starateljstvo? Ili majka koja ga nema?

PRVIDEO

Veridba

Poglavlje 1

1958.

Elajza je bila usred naklona pred kraljicom kad je odlučila da je vreme da izgubi nevinost.

Prilično je iznenadila i samu sebe; ne zbog prirode te odluke, već što je uspela da je donese u takvom trenutku, tom izuzetno važnom trenutku u njenom životu. I majka i krsna kuma (koja ju je, u stvari, predstavila) neprestano su joj usađivale u glavu koliko je srećna jer je to bila sasvim izvesno poslednja godina za predstavljanje na dvoru, što je proglašeno zastarelim, u neskladu s novim elizabetanskim razdobljem. I sada je tu, u plavoj svilenoj koktel haljini marke *Belinda Belvil*, u prisustvu kraljice – mnogo mlađe i lepše u prirodi nego na fotografijama – a ona ne razmišlja o tome kako je i sama deo veoma važne tradicije koja se održala pokolenjima, već o tome s kojim bi od svih mladića s kojima je plesala i flertovala tog divnog leta mogla da ostvari ovu svoju novu ambiciju. To stvarno nije lepo od nje.

Priberi se, Elajza! Šta bi majka i kuma rekle da znaju kako, posle svih priprema, ručkova i izmena datuma i spiska gostiju za njenu sezonu predstavljanja, ne razmišlja o onome što je za njih gotovo sveti trenutak u čitavoj toj stvari, već o nečemu zaista neprimerenom.

Lagano se ispravila i krenula ka bočnom delu prestone dvorane, praveći mesta za sledeće devojke.

Elajza je tog leta privlačila veliku pažnju. Čak je postala i pomalo miljenica popularne štampe i u *Ekspresu* se pojavila triput, a u *Miroru* četiri puta. Njena majka je imala utisak da to umanjuje značaj Elajzinog predstavljanja na dvoru, no sama Elajza je smatrala da je to divno, a mnoge druge devojke bile su istinski ljubomorne. Nije bila lepa – crte lica su joj bile izražajne, a boja kose i kože isuviše upadljiva, blago maslinasta koža i veoma tamna kosa u spoju s tamnoplavim očima, i nije samo jednom čula kako majka zabrinuto govori baki kako se nada da niko neće pomisliti da u žilama njihove porodice kola strana krv. Znala je, međutim, i da je izuzetno privlačna.

Mladići su joj prilazili još kad joj je bilo svega petnaest godina. Zapravo, prvi put se pojavila na stranicama *Tatlera* godinu dana pre sezone predstavljanja, dok je na Dan očeva gledala kako njen brat Čarls igra kriket za ekipu čiji su članovi nekad pohađali Iton.

Ali ovo je istinski bila njena godina i već joj je ukazana velika pažnja – čitava naslovna strana *Tatlera* na kojoj je samo ona.

„Gospođica Elajza Fulerton-Klark“, pisalo je ispod fotografije, „kćerka gospođe i gospodina Adrijana Fulertona-Klarka. Za Elajzu, ljupku devojku, koju, između ostalog, zanimaju skijanje i istorija umetnosti“ – (*To nisam znala*, pomislila je Elajza) – „biće priređen ples u Samerkortu, prelepom domu porodice Fulerton-Klark u Velsliju, docnije u sezoni.“

Fotografiji je istaknuto mesto dodelila urednica društvene rubrike u *Tatleru* Beti Kenvord, moćna Dženifer iz „Dženiferinog dnevnika“, čija je jedna reč od obične devojke mogla stvoriti nekoga pred kim je uspešna budućnost. Nije to značilo da će devojka izgraditi sopstvenu budućnost, već da će postati supruga bogatog i moćnog muškarca, u najboljem slučaju naslednica nekog od velikih imanja seoske Engleske.

A Elajzina budućnost planirala se s najvećom pažnjom. Sa svojom najboljom prijateljicom (i Elajzinom krsnom kumom), suprugom uvaženog gospodina Pirsra Marčanta, Sara Fulerton-Klark posetila je gospođu Kenvord u njenom gnezdu na vrhu malog stepeništa koje je vodilo od sprata gde se nalazila *Tatlerova* redakcija. Gospođa Kenvord ih je propisno poslužila malim sokom od paradajza i otkrila im gotovo tajanstvena sredstva svog rada:

raspored kada je za koju devojkicu zakazan ples te sezone, i spisak poželjnih mladića, bogatih i s dobrim vezama, koje su tabloidi nazvali „zadovoljstva debitantkinja“. „Zadovoljstva“ su imala duži vek od debitantkinja, pa su ih po nekoliko godina uzastopce leti pozivali da prisustvuju balovima i zabavama, da dođu u Askot i Henli i provedu čitave vikende u lepim seoskim vilama, što ih sve nije koštalo ništa. Od njih se jedino zahtevalo da nose odgovarajuću odeću, budu umereni u piću, ljubazni prema domaćici, da se smeše i šarmiraju lepše debitantkinje.

Čarls je, naravno, bio na spisku; bio je vrlo visok i tamnokos, neodoljivo povučen, miljenik majki; Sara i Ana Marčant otišle su iz kancelarije gospođe Kenvord s preporukom kad da se održi Elajzin ples i s nekoliko imena mladića na spisku, naročito obeleženih zbog impresivnih titula ili bogatstva.

Elajza je tog leta provela nedelju dana u kući Marčantovih u Londonu pošto je – uz obaveze koje je nametala debitantska sezona – pohađala i kurs u jednom od boljih londonskih koledža za sekretarice. Rešila je da radi, ali ne tek nekakav beznačajan poslić; želela je karijeru. Znala je da svi, uključujući i njenu majku, pričaju kako je posao tek nešto čime se baviš dok se ne udaš i što ti donese mali džeparac, ali Elajza je htela više od toga; želela je posao koji je zanimljiv i koji će je zaokupiti, nešto do čega joj je stalo, „zahvaljujući čemu ću postati ličnost svojom zaslugom“, rekla je Čarlsu, „a ne samo zato što sam nečija supruga ili šta već“.

Naročito ju je zanimala moda – ne samo odeća, već utisak koji ostavlja, kako se o nekome štošta može zaključiti po onome što nosi, koliko je odeća važna za sliku koju predstavljate svetu.

Uprkos odluci koju je donela u tako raskošnim okolnostima, Elajza je i dalje bila devica kako se bližio datum njenog plesa. Pre svega, bila je veoma zauzeta. Odlazila je na doslovce desetine plesova i koktel-zabava; imala je glavnu ulogu u reviji haljina u hotelu *Berkli*, što je bila sjajna prilika koja se jednom godišnje pružala debitantkinjama – da budu manekenke na jedan dan – i uspela je da zapadne za oko fotografu *Ivning standarda* i dospe na naslovnu stranu u Hartnelovoj beloј večernjoj haljini. A na Balu kraljice Šarlote – Balu bludnica, kako su ga nazivala „zadovoljstva debitantkinja“ – bila je među prvim devojkama koje su dovukle

divovsku tortu u balsku dvoranu – i još jednom je njena fotografija osvanula u tabloidima.

A bilo je tu i mnogo razgovora i priprema vezanih za njen ples. Proletelo je prebrzo to čarobno veče kao iz bajke, koje je prošlo ne ostavivši za sobom nijednu jasnu uspomenu, već tu i tamo poneki delić: savršeno junsko veče, vrt prepun ruža, bajno ukrašena bela nadstrešnica, bezbroj prijatelja, orkestar koji je svirao baš ono što je htela, potoci šampanjca, otac zajapuren od ponosa, majka je ljubi i govori koliko su ponosni na nju. Plesala je i plesala, doslovce do zore, s nepreglednim nizom šarmantnih mladića, a onda pala u krevet, zapanjena što nije pijana, s obzirom na to koliko je šampanjca popila.

Bila je to kruna divnog leta i poželela je da se ono nikad ne završi.

Majka je narednog jutra bila bleđa ali srećna, i osećala je olakšanje što je ples uspeo i što je sve najzad završeno. To joj je zao kupljalo misli i stvaralo brige skoro godinu dana, ali izgleda da je vredelo. Vredelo je zajma koji je Adrijan morao podići u banci, besanih noći, neprekidnog rada. Sve je to bilo ulaganje u Elajzinu budućnost, i nije se trebalo ni dovoditi u pitanje.

To što joj je ples održan u kući na selu, a ne u Londonu, uštedelo je mnogo novca, a bilo je mnogo lepše, rekli su svi (naizgled iskreno).

Elajzina haljina ponovo je nosila oznaku *Belvil Sasun* – Sari je haljinu sašio krojač, a Adrijanov smoking, pomalo iznošen i ne po poslednjoj modi, nije delovao neprivlačno, već naprotiv. Ništa nije prostije od sasvim nove večernje odeće na starijoj generaciji. Adrijan je smoking kupio ubrzo nakon što su se upoznali; pozvala ga je na selo na ples i, videvši kuda može odvesti zaljubljenost Sare Kaningam u njega, Adrijan je smatrao da je za dvonedeljnu platu to sasvim dobro uloženi novac, a dvadeset pet godina kasnije smoking je i dalje izgledao vrhunski.

I Čarls, naravno, dragi Čarls, izgledao je sjajno kao i uvek; plesao je s njom ne jednom već dva puta, rekao joj da divno izgleda, da je ponosan na nju. To mnogi sinovi ne bi uradili.

A kao šlag na tortu, i *Tatler* i *Kvin* su poslali fotografije.

„Zdravo, mama. Zadovoljna kako je protekla noć?“

„O, Čarlse, zdravo. Dušo, izgledaš umorno. Sedi, spremiću ti doručak.“

„Ne, hvala. Već sam doručkovao. Sve je lepo prošlo, zar ne? I Elajza je izgledala veoma lepo.“

„Jeste, zar ne? I čini se da se lepo provela.“

Sara mu se osmehnula: njeno prvo dete i velika ljubav njenog života. Posle Adrijana, naravno. Jedva je mogla poverovati da mu je već dvadeset jedna i da je zakoračio u veliki svet. Da, moraće najpre da odsluži vojsku i najzad se usredsredi na karijeru. Nadao se da će otići van zemlje: „Hongkong ili možda Gibraltar. Da malo vidim sveta pre no što se zakopam u Siti.“

„Dušo“, rekla je s ljubavlju ga tapšući po ramenu, „nedostajaćeš mi.“

„Koješta. Vreme će proleteti. Zapravo se radujem tome.“

„I mobilisaće te čim napustiš Oksford?“

„Da. Biće zabavno.“

„Mislim da će biti vrlo teško.“

„Ne može biti gore od prvog polugodišta u srednjoj školi.“

„Čarlse! Jesi li zaista bio toliko nesrećan?“

„Pomalo. Nedostajala mi je kuća. I bio sam prilično gladan, hrana je bila grozna. Ali nije mi naškodilo, zar ne? Bože, stara kuća je sinoć izgledala lepo, zar ne?“, dodao je.

„Jeste, je li? Tvoj deda bi bio veoma srećan.“

Stara kuća bila je prelepa mala vila u Paladiovom stilu, podignuta na blagoj uzvišici, odakle se ljupko smešila na selo Velsli, malo južnije od Molboroa, i delovala pomalo – mada lepo – kao da joj tu nije mesto, kao elegantna žena koja po seoskim ulicama hoda u najfinijoj haljini. Kuću, sagrađenu 1755, pratila je lepa legenda. Mladi ali vrlo bogati arhitekta Džonatan Beket jedne večeri je otišao na zabavu u Bat. Tu je upoznao lepu ledi En Kaningam i zaljubio se u nju, a i ona u njega; udata za ser Ralfa Kaningama, bila je mlada i vrlo razmažena kćerka ekscentričnog erla od Gramsira, naviknuta da sve bude po njenom, i nimalo nije volela svog sredovečnog muža.

Ser Ralf nije mogao ništa da joj odbije; i kad mu je čežnjivo pričala o „lepoj kući, stvorenoj baš za mene“, mladi Beket je dobio

posao i stvorio veličanstvenu kuću, ne veliku, podignutu drugačije od tadašnjih lepih kuća (imala je tek deset spavaćih soba i svega tri sobe za prijem), ali veoma lepu, sa sjajnim južnim pročeljem „koje dočekuje jutarnje sunce“, kako ga je leđi En opisivala u svom dnevniku, sa klasičnim stubovima, blago zavojitim stepeništem, širokom terasom i prelepim staklenikom gde su rasle pomorandže, smeštenim oko pet stotina metara od kuće. „Baš za mene“, napisala je, „dostojna moje lepote, kako kaže moj dragan.“

Njen dragan (po svoj prilici Džonatan Beket, pre nego ser Ralf) uredio joj je i prekrasan park iza kuće i malu travnatu padinu koja je vodila do parka; najveći deo parka sada je bio prodat, a trenutnim stanovnicima kuće preostalo je svega deset jutara zemlje.

Kuća je nazvana Samer kort; uglavnom je trebalo da to bude letnja kuća, jer je ser Ralf voleo vrevu Bata, a En se postarala da to bude njen sopstveni mali dvor; naziv je u jednu reč spojio jedan od njenih skromnijih potomaka.

Bila je izuzetno neudobna – valjano je zagrejati bilo je nemoguće. Kad je Elajza dospela u internat u Hitfildu, zapanjila se kad su se ostale devojčice požalile na hladne spavaonice, promaju u sobama, tuševе koji kaplju. Njoj, navikloj da se budi u prostoriji čija su okna iznutra zaleđena i gde se i skromna kupka smatrala sramotno rasipničkom, to je izgledalo kao vrhunac raskoši. Ali obožavala je kuću. U njoj je živelo već deset pokolenja porodice Kaningam; Sarina majka, poslednja leđi Kaningam, bila je prva u porodici koja nije uspela da rodi nasledika. Rodila je samo jedno dete i to je bila Sara. Stoga je Sarin otac, deveti baronet, bio prisiljen da, vrlo nevoljno stavljajući potpis na papir, kuću ostavi njoj. Ili pre, njoj i njenom mužu. I to je bolje nego da je prodaju, što je bila jedina druga mogućnost. A Sara ju je zaista volela.

„Nikad je nemoj napustiti“, glasile su poslednje reči koje joj je otac uputio i to mu je obećala. Kuća je bila vlasništvo starateljskog fonda, a oni tek doživotni stanari; polako ih je dovela do bankrota. Ali bilo je važno zadržati je, a deca su je volela podjednako kao i sama Sara.

Činjenica da je imanje premaleno da se na njemu održi bilo šta izuzev lova na zečeve i pokojeg fazana očigledno nije morila Čarlsa; ali Elajza je jednom slučajno čula dvojicu studenata, koje

je na nekoliko dana pozvao u goste, kako razgovaraju o „Čarlovim maštovitim opisima imanja“ i kako su očekivali da bude desetostruko veće.

Do imanja je uzbrdo iz sela vodio lep put s drvoredom. Kuća je bila osmišljena kao deo sela. Ali ljupke kamene kuće, lepa normanska crkva, srednjovekovno jezerce s patkama i krčma iz sedamnaestog veka što su kuću toliko lepo isticali 1755, prošireni su s jedne strane nizom prizemnih kuća u stilu Tjudora, a s druge opštinskim kućama – uglavnom s lepim baštama – školom (poznog viktorijanskog stila i nelepom), autobuskom stanicom, dečjim igralištem i prodavnicom.

Ali bilo je to pravo selo; imalo je dušu. Škola je bila uspešna, crkva skoro svake nedelje polupuna, a krčma (sada pab *Beli jelen*) prometna; ljudi su se uglavnom poznavali. I porodica Fulerton-Klark bila je omiljena – deca su prvih nekoliko godina obrazovanje sticala u seoskoj školi, Sara je kapije poseda otvarala nekoliko puta godišnje – najčuvenija prilika bila je potraga za uskršnjim jajima, u čemu je učestvovalo čitavo selo – a Adrijan je, kako je govorio, svoj doprinos davao odlazeći u pab *Beli jelen* kad god je mogao.

Selo je učestvovalo i u Elajzinom plesu; mesni orkestar je odsvirao nekoliko pesama, a vatromet je organizovan tako da se video sa seoskih zelenih površina, a ne iza kuće.

Da, pomislila je Sara, otac bi sinoć bio vrlo srećan, srećan onim što je uspela da uradi.

I čak bi joj oprostio što se udala za Adrijana. Možda.